

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КОЛЕДЖ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕСУ
ДНІПРОВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

Затверджую

Голова приймальної комісії
коледжу економіки та бізнесу
ДНУ імені Олесея Гончара

Т.П.Мельник

“06” березня 2019 р.

Програма
вступного випробування з предмету
«Історія України»
для вступників
на основі повної загальної середньої освіти

Голова предметної комісії

І. І. Тян

(підпис)

м. Дніпро
2019

Програма укладена на основі чинної програми з історії України для загальноосвітньої школи та програми Центру зовнішнього незалежного оцінювання якості знань.

Найдавніші часи. Зародження цивілізації на території України

Первісно-суспільний лад, характерні риси первісного суспільства. Етапи розвитку первісного суспільства. Племена трипільської культури. Південь України - прабатьківщина скіфських племен. Античні міста - держави Північного Причорномор'я.

Київська Русь

Слов'яни - наші далекі пращури. Проблема походження слов'ян. Найдавніші письмові джерела про слов'ян. Заняття і вірування слов'ян.

Виникнення Київської держави: точки зору на проблему. Економічне становище Київської Русі. Особливості політики великих київських князів: Олег, Ігор, Ольга, Святослав, Володимир, Ярослав Мудрий, Володимир Мономах. Культура Київської Русі.

Феодальна роздробленість Київської Русі. Галицько-Волинське князівство (XII-XIV ст.)

Причини феодальної роздробленості. Розвиток Галицько-Волинського князівства: основні етапи. Роль Галицько-Волинського князівства в історії України.

Боротьба руських земель проти монголо-татарського нашествия

Початок монголо-татарського нашествия. Битва на річці Калці. Захоплення Києва. Золотоординське іго. Наслідки монголо-татарського нашествия.

Включення українських земель до складу іноземних держав у XIV-XVI ст.

Включення українських земель до складу Великого князівства Литовського та Польщі: причини, політика на захоплених землях. Люблінська унія та її наслідки в Україні. Берестейська унія.

Виникнення українського козацтва. Запорізька Січ

Виникнення козацтва: причини, перші свідчення, життя, побут і заняття. Виникнення Запорізької Січі. Основні риси суспільного устрою Запорізької Січі. Роль козацтва в боротьбі проти агресії Туреччини і Кримського ханства. Реєстрове козацтво. Значення козацтва в історії України.

Визвольний рух в Україні в кінці XV - першій половині XVII ст.

Причини зростання визвольного руху. Найбільші козацько-селянські повстання кінця XVII ст. Діяльність Петра Сагайдачного. Посилення народних рухів в 20-30-і рр. XVII ст. Значення повстань.

Культура України XVI - першої половини XVII ст.

Історичні умови розвитку культури. Розвиток освіти. Усна народна творчість. Побут і звичаї українського народу. Театр. Релігійне життя. Діяльність братств в Україні.

Визвольна війна українського народу середини XVII ст. та її наслідки

Причини, характер і рушійні сили Визвольної війни. Початковий період війни (1648-1649), події 1650-1653 рр. Основні умови Зборівського трактату, формування козацької державності. Зовнішня політика козацької держави. Переяславська Рада. "Березневі статті". Порушення царизмом Переяславських угод. Наукові оцінки договору 1654 р. Війна Росії з Польщею. Зв'язки України з іншими державами. Оцінка діяльності Б.Хмельницького. Боротьба старшинських угруповань за владу в Україні. Руїна. Андрусівське перемир'я 1667 р. Гетьман П. Дорошенко і спроби об'єднання України. «Вічний мир» 1686 р.

Україна в XVIII ст.

Гетьманування І. Мазепи. Політика московського уряду щодо України. Україна на початку Північної війни. Соціально-економічний розвиток і політичне становище України другої половини XVII - початку XVIII ст. Гетьман Пилип Орлик та його Конституція. Запорізьке козацтво у XVIII ст. Ліквідація Запорізької Січі. Національно-визвольна і антикріпосницька боротьба в Україні. Ліквідація Гетьманщини. Приєднання до Росії Причорномор'я, Приазов'я, Правобережної України.

Занепад феодально-кріпосницької системи в Україні в першій половині XIX ст.

Криза кріпосницького господарства. Посилення експлуатації кріпосних селян. Інвентарна реформа на Правобережжі. Чумацькі промисли. Промисловість. Початок промислового перевороту. Розвиток торгівлі. Ярмарки.

Декабристський рух в Україні

Декабристський рух в Україні. Причини декабристського руху. Декабристські програми устрою країни. Україна в програмних і агітаційних документах декабристів. Повстання Чернігівського полку. Причини поразки декабристів. Значення повстання і руху декабристів.

Національне відродження в Україні в першій половині XIX ст.

Антиукраїнська політика російського царизму. Національна ідея в суспільно-політичному русі першої половини XIX ст. Створення першої української політичної нелегальної організації - Кирило-Мефодіївського братства. М. Костомаров, П. Куліш, М. Гулак, В. Білозерський - засновники організації. Т. Шевченко як суспільно-політичний діяч, його участь у братстві. Програмні документи братства: "Книга буття українського народу" і

"Статут слов'янського братства св. Кирила і Мефодія". Діяльність братства і його розгром. Значення діяльності кирило-мефодіївців для розвитку українського національного руху.

Західноукраїнські землі в першій половині XIX ст.

Причини національно-визвольного руху. І. Могильницький. "Руська трійця" та її діяльність. Основні події і результати національно-визвольного руху 1848-1849 рр. на Західній Україні. Українці в першому парламенті Австро-Угорщини. Ліквідація кріпосного права і її наслідки.

Проведення реформ 60-х – 70-х років XIX ст. в Україні

Причини скасування кріпосного права. Умови звільнення поміщицьких селян. Звільнення державних селян за законом 1866 р. Реформа місцевого самоуправління. Судова реформа (1864 р.). Військова реформа (1862-1874 рр.). Фінансова реформа. Реформи народної освіти. Значення реформ 60-х – 70-х рр.

Розвиток капіталізму в Україні в другій половині XIX ст.

Особливості розвитку капіталізму в сільському господарстві та промисловості: земельні відносини, індустрія, залізничний транспорт, торгівля, зростання міст. Зміни в класовій структурі населення. Завершення промислового перевороту на Наддніпрянщині. Особливості економічного розвитку західноукраїнських земель.

Національно-визвольний рух в Україні в 60-90-ті роки XIX ст.

Національне пригнічення українців у Росії, Австро-Угорщині. Активізація українського національного руху. Громадівський рух. Михайло Драгоманов. Народовці, москвофіли.

Суспільно-політичний і національний рух в Україні на початку XX ст.

Земсько-ліберальна опозиція царизму. Інтелігенція в українському русі. Утворення національних партій України, їх програмні вимоги. Загальноросійські партії в Україні.

Революційні події в Україні в 1905-1907 рр.

Масові виступи робітників і селян. Збройні повстання. Національний рух. Боротьба в Державній Думі за автономію України й українізацію освіти. Національний рух на західноукраїнських землях.

Соціально-політичний і економічний розвиток українських земель напередодні I-ої світової війни

Столипінська аграрна реформа в Україні: причини, хід, наслідки. Промислове зростання.

Україна в роки першої світової війни. Серпень 1914 - листопад 1918 рр.

Причини війни. Україна в планах воюючих сторін. Хід воєнних дій. Окупація російськими військами території Східної Галичини і Північної Буковини. Позиція Загальної Української Ради. Союз визволення України, русофіли.

Україна в роки національно – демократичної революції 1917 – 1921 рр.

Лютнева революція в Росії та її вплив на Україну. Утворення Центральної Ради. Перший та Другий Універсали Центральної Ради, їх наслідки. Жовтневе збройне повстання та Україна. Третій універсал Центральної Ради. Перший Всеукраїнський з'їзд Рад. Утворення Української радянської республіки.

Боротьба уряду радянської республіки з Центральною Радою. Переговори в Брест-Литовському й Україна. Брестський мирний договір. Четвертий універсал Центральної Ради. Причини поразки ЦР. Внутрішня політика Української держави гетьмана Скоропадського. Основні напрямки зовнішньої політики. Причини поразки гетьмана Скоропадського. Боротьба за відновлення УНР. Утворення Директорії. Політичний курс Директорії. Формування більшовицького режиму в Україні. Політика «воєнного комунізму» та її наслідки. Радянсько-польська війна та Україна. Варшавська угода між УНР і Польщею. Ризький мир.

Національно-визвольний рух на західноукраїнських землях

Повстання 1 листопада 1918 р. у Львові. Проголошення ЗУНР. Початок польсько-української війни. Створення Української Галицької армії. Дипломатична діяльність ЗУНР. Причини поразки західноукраїнської держави. Революційні події в Північній Буковині, Закарпатті.

УРСР в період нової економічної політики (1921-1928 рр.)

Причини переходу до нової економічної політики. Основний зміст нової економічної політики: а) у сільському господарстві; б) у промисловості; в) у сфері торгівлі; г) у галузі фінансів. Наслідки і значення НЕПу.

Розвиток культури в Україні в 20-30-і роки ХХ ст.

Історичні умови розвитку культури. Політика українізації та її вплив на розвиток освіти. Особливості розвитку літератури і мистецтва. Культурно-просвітницька робота. Особливості формування радянської інтелігенції.

Індустріалізація в Україні в 20-30-х рр. ХХ ст.

Причини індустріалізації та її особливості. Перші п'ятирічки. Результати індустріалізації та її значення.

Колективізація сільського господарства в Україні

Причини: а) економічні; б) політичні. Етапи проведення колективізації. Наслідки колективізації. Голодомор 1932-1933 рр.

Формування тоталітарного режиму в СРСР та Україна
Масові репресії 1930-х років. «Розстріляне відродження».

Західноукраїнські землі у міжвоєнний період 20-30-ті роки ХХ ст.

Галичина і Західна Волинь у складі Польщі. Закарпаття у складі Чехословаччини. Північна Буковина у складі Румунії. Політика колонізації та румунізації. Особливості економічного та суспільно-політичного розвитку західноукраїнських земель.

Західна Україна і геополітичні інтереси СРСР і фашистської Німеччини

Радянсько-німецькі договори 1939 р. та доля західноукраїнських земель. Початок Другої Світової війни і Західна Україна. Соціально-економічні зміни на Західній Україні: зміст, протиріччя, наслідки. Політичне життя.

Велика Вітчизняна війна Радянського Союзу і Україна

Напад фашистської Німеччини на СРСР. Фашистський окупаційний режим. Діяльність ОУН-УПА на західноукраїнських землях. Битва за Лівобережну Україну. Звільнення України від нацистських окупантів. Відродження народного господарства. Події в Західній Україні. Внесок народу України в перемогу радянського народу.

Україна на шляху мирного будівництва (друга половина 40-х - 50-і роки ХХ ст.)

Повернення до мирного життя. Відбудова народного господарства. «Радянізація» Західної України. Розвиток культури. «Жданівщина».

Україна в роки «відлиги» (середина 50-х - перша половина 60-х років ХХ ст.)

Входження Криму до складу України. Десталінізація суспільного життя. Розвиток культури. "Шістдесятники". Реформи М. Хрущова та їх наслідки.

Наростання кризових явищ у соціально-економічному, політичному і культурному житті (друга половина 60-х - середина 80-х років ХХ ст.)

Особливості соціально-економічного розвитку України в другій половині 60-х – на початку 80-х рр. Спроба реформ середини 60-х років та їх наслідки. Суспільне життя в УРСР. Посилення русифікації. Причини появи та особливості дисидентського руху в Україні. Утворення Української Гельсинської спілки (УГС). Значення діяльності дисидентів. Мета і форми діяльності. Історичне значення опозиційного руху.

Україна на шляху до свободи і незалежності

Криза радянського суспільства. М. Горбачов і політика перебудови. Провал спроб реформування СРСР. Вибори до Верховної Ради УРСР 1990 р. Прийняття Верховною Радою УРСР Декларації про державний суверенітет України. Спроба державного перевороту в СРСР. Акт проголошення

незалежності України. Референдум 1 грудня 1991 р. Утворення Співдружності незалежних держав.

Україна в роки незалежності

Проблеми державотворення незалежної України. Суспільно-політичний розвиток в 1990-х – 2000-х рр. Формування багатопартійності. Прийняття Конституції України 1996 р. Внесення змін до Основного Закону. Економічні реформи та їх наслідки. Соціальний та культурний розвиток України. Україна в системі міжнародних відносин.